

בבא קמא ס-ג
עניין: כי תצא אש

ביאורי הגר"א

[כה] יתיבר"אור"א כו'. כי אמרו [שבת קנב]. עד ארבעין שנין מיכלא מעלי ומארבעין שנין ולמעלה משתא מעלי. והענין כמ"ש [חגיגה יד]. משען לחם אלו הלכות, משען מים אלו הגדות, שמושכין לבו של אדם כמים. ואמרו [פ"ה דאבות] בן מ' שנה לבינה, וז"ש עד מ' שנין מיכלא כו'. וז"ש מלקטת שחורות. שחפץ בלימוד הלכות של ילדות^{כז}. וזה כו'.

שבת קנב.

א"ל שמואל לרב יהודה^כ שיננא שרי שקיך ועייל לחמך עד ארבעין שנין מיכלא מעלי מכאן ואילך משתי מעלי א"ל ההוא גחאה

חגיגה יד.

שבע מאות סדרי משנה כל משען לחם אלו בעלי תלמוד שנאמר^כ לכו לחמו בלחמי ושתו ביינ מסכתי וכל משען מים אלו בעלי אגדה^כ שמושכין לבו של אדם כמים באגדה^כ גבור זה בעל שמועות ואיש

מהרש"א ח"א

תצא מעצמה שלם ישלם וכו' אמר הקב"ה עלי לשלם כו'. מזואר כי ממנו ית' ז"ה לא תלא הרע כי הוא הטוב הגמור ולא יתייחס הרע אליו אבל הסטא גורם להביא הרע וממילא בקילוק ההשגחה וטובתו ית' ז"ה והיינו כי תלא אש מעצמה אבל לענין הטוב לגבי תשלומין אמר הקב"ה אני הוא המזעיר לשלם כאילו הוא המזעיר וק"ל:

דרשות חתם סופר לז' אב ח"ב עמי שכה

אנכי ה' אלקיך לא אשכחך. וי"ל לפרש כך דצ"ק סי' ע"ב יתיב ר' אחי וכו' מילתא דשוי לתרווייהו וכו' אמר הקב"ה אני הלתי אש צליון וכו' שמעתתא פתח צנוקי ממון וכו' אשו משום חיליו ע"ש צפניס דש"ס. והכוונה בזה צודאי לא יתואר שהקב"ה הילית אש צליון כי עוונותינו גרמו, אך הקב"ה הוא הגורם הראשון שצשעת נתן תורה הניה קלת כה ליה"ר כמשחז"ל [שם] אפסוק ואשר הרעתי וכתתי ואתה הסיבות את לצס אחורנית, וכמשחז"ל פ"ק דע"ז שאמר הקב"ה צשעת נתן תורה לצטלו לגמרי א"ל ע"ש, ומכיון שהניה ניגון א', מאותו הניגון התנוגן והולך עד שהביא לידי עגל ומרגלים והתגבר והולך עד שלבסוף גרמו עוונותינו להחריב בהמ"ק וכיון דקיי"ל אשו משום חיליו ח"כ אותו הניגון שהניה הקב"ה היינו חיליו שלבסוף ילא והזיק ע"כ הוא חייב לצנותו. כוללע"ד פי' המאמר ההוא — והנה כי רמיזא בעשרת הדברות אחיזת